

Jakelussa mainitut

Opettajan uranaikaisen arviointiosaamisen kehittyminen – uusi arviointikoulutus alkaa

Tervetuloa keskustelemaan oppimisen arvioinnista, hakemaan uutta tietoa ja jakamaan hyviä käytänteitä!

Harjoittelukouluverkosto järjestää yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa opetustoimen henkilöstökoulutusta oppimisen arvioinnista vuosien 2018–2019 aikana.

Koulutus koostuu kolmesta lähikoulutuspäivästä, joista ensimmäinen järjestetään ke 24.10.2018, toinen keväällä 2019 ja kolmas syksyllä 2019.

Koulutuksen avulla kehitetään opetustoimen henkilöstön arviointiosaamista ja vahvistetaan alueellista osaamista ja tasa-arvoa vuosien 2018–2019 aikana. Opetustoimen henkilöstön arviointiosaaminen on osoittautunut puutteelliseksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvun kuusi osalta. Selvitysten ja julkaisujen mukaan oppilaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo toteutuvat heikosti juuri arvioinnin osalta. Oppilaiden oppimistulokset ovat heikentyneet. Kouluissa tarvitaan monipuolista ja monimuotoista arviointiosaamista.

Koulutus on Opetushallituksen rahoittamaa opetustoimen henkilöstön täydennyskoulutusta ja siihen osallistuminen on maksutonta. Yhteistyökumppaneina ovat aluehallintoviraston lisäksi Karvi ja yliopistojen opettajankoulutuslaitokset.

Koulutus on tarkoitettu kunnan opetustoimen henkilöstölle, esimerkiksi opetus- ja sivistystoimen johtajille, rehtoreille, opettajille, ops-koordinaattoreille, ops-agenteille ja suunnittelijoille, jotka vastaavat perusopetuksen oppimisen arviointiin liittyvistä tehtävistä ja kysymyksistä. Koulutukseen toivotaan osallistujiksi kunnasta tai koulusta oppimisen arvioinnista vastaava työpari tai tiimi. Tarkoituksena on, että sama työpari tai tiimi osallistuu jokaiseen kolmeen koulutuspäivään ja työskentelee väliaikoinaan omassa kunnassaan tai koulussaan. Koulutuksen aikana tehdään kehittämistehtävä, jonka aihe valitaan oman kunnan tai koulun tarpeiden mukaisesti. Tehtävä toteutetaan digitaalisessa muodossa, jotta se on jaettavissa.

Koulutukseen otetaan 100 henkilöä/aluehallintoviraston alue.

Koulutukseen ilmoittaudutaan 5.10.2018 mennessä osoitteessa:

<https://link.webropolsurveys.com/S/3A219B08C290AE46>

Ilmoittautumisten yhteyshenkilö: opetustoimen ylitarkastaja, 0295 017 388,
kari.torikka(a)avi.fi

Koulutus on maksuton. Osallistujat vastaavat itse matka-, ruokailu- ja vastaavista kustannuksista. Aluehallintovirasto tarjoaa kahvit.

Lähikoulutuspäivät 1–3:

1. **Mitä arviointi on? – Tutustu ja kerta! (syksy 2018)**
  - Aika: ke 24.10.2018 klo 9-15
  - Lapin yliopiston harjoittelukoulu, Kalervo-sali, Pohjolankatu 23, 96100 Rovaniemi
2. **Mitä ja millaisia arvioinnin menetelmiä ja materiaaleja on? – Kokeile ja kehitä! (kevät 2019)**
  - Aika: to 21.2.2019 klo 9-15
  - Lapin yliopiston harjoittelukoulu, Kalervo-sali, Pohjolankatu 23, 96100 Rovaniemi
3. **Miten arviointia kehitetään? – Kehitä, arvioi ja johda! (syksy 2019)**
  - Aika: to 19.9.2019 klo 9-15
  - Lapin yliopiston harjoittelukoulu, Kalervo-sali, Pohjolankatu 23, 96100 Rovaniemi

Tilaisuudet alkavat aluehallintoviraston tarjoamalla aamukahvilla klo 8.30-9.00. Koulutuspäivä alkaa klo 9:00 ja päättyy klo 15:00.

Koulutuksen tavoitteet:

1. Jakaa tutkimusperustaista tietoa arvioinnista ja kehittää opetustoimen henkilöstön laaja-alaista opetussuunnitelmaosaamista arvioinnin osalta niin työyhteisö- kuin yksilötasolla uran eri vaiheissa.
2. Antaa laadukasta täydennyskoulutusta, vastata huoleen koulutuksen eriarvoisuudesta ja pyrkiä vaikuttamaan opetustoimen henkilöstön ja oppilaiden osaamistason nousuun kaikkialla Suomessa.
3. Kehittää alueellista ammatillista verkostoyhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.
4. Perehdyttää koulutettavat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden normeihin sekä arviointikulttuurin ja -ajattelun muutoksiin.
5. Tutustuttaa ja perehdyttää koulutettavat oppimisen arvioinnin muotoihin, menetelmiin ja materiaaleihin (vrt. esimerkiksi itse- ja vertaisarviointi).
6. Kehittää oppimisen aikaisen eli formatiivisen arvioinnin erilaisia tapoja, perehtyä oppimisprosessin arvioinnin taitoihin ja menetelmiin ja tarkastella oppimista arviointina.
7. Suunnitella, miten oppimista tukevaa, edistävää, ohjaavaa palautetta annetaan oppilaalle ja huoltajalle nivelvaiheissa.
8. Perehdyttää kriteeripohjaiseen arviointiin ja antaa välineitä soveltaa sitä eri oppiaineissa ja päättöarviointissa.
9. Pohtia oppimisen, työskentelyn ja käyttäytymisen arviointia.
10. Kehittää monialaisten oppimiskokonaisuuksien arviointia osana oppiaineiden arviointia.

11. Arvioida opetukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista (L 1–7).
12. Tarkastella koulun arviointia, opettajan itsearviointia ja oppimisen arvioinnin tulevaisuutta.

Koulutusosiot 1–3:

I Mitä arviointi on? – Tutustu ja kertaa! (syksy 2018)

- Esitellään hankkeen tavoitteet, sisällöt ja kehittämistehtävä.
- Tutustutaan arvioinnin nykytilaan tutkimusten, raporttien, kirjallisuuden ja asiantuntijalausuntojen perusteella.
- Saadaan ajankohtaista tietoa arvioinnin nykytilasta.
- Hahmotetaan, mitä peruskouluissa tulee tehdä arvioinnin suhteen syksyn 2018 aikana.
- Perehdytään perusopetuksen ops:n perusteiden luvun kuusi normeihin, käsitteisiin ja arviointikulttuurin muutoksiin.
- Keskitytään oppimisen aikaiseen arviointiin: palautteen antaminen, itse- ja vertaisarviointi, formatiivinen ja summatiivinen arviointi.
- Käydään läpi ydinkysymyksiä arvioinnin kehittämistyössä: opettaja arvioinnin asiantuntijana.
- Tuetaan osallistujien arviointiajatteluun liittyvän ajattelun ja arviointitoiminnan kehittymistä tarkastelemalla, millaisia arvioijia olemme.
- Pohditaan arvioinnin dialogisuutta ja tavoitetietoisuuden merkitystä prosessissa. Vertaillaan arviointia ala- ja yläkoulussa.
- Kehittämistehtävä aloitetaan: tiimi, aihe, tapa ja ajoitussuunnitelma.

II Mitä ja millaisia arvioinnin menetelmiä ja materiaaleja on? – Kokeile ja kehitä! (kevät 2019)

- Saadaan ajankohtaista tietoa arvioinnin nykytilasta.
- Hahmotetaan vuosikellon tapaan, mitä peruskoulun vuosiluokilla 1–9 tulee tehdä arvioinnin suhteen kevään 2019 aikana.
- Tutustutaan arviointimenetelmiin ja -materiaaleihin.
- Tutkitaan case-esimerkkien avulla itse- ja vertaisarviointia sekä perehdytään arviointiin nivelvaiheissa.
- Luodaan yhteistä ymmärrystä ja käsitystä siitä, miten kriteeriperustainen arviointi on käytössä ala- ja yläkoulussa eri oppiaineissa.
- Tarkastellaan työskentelyn arviointia eri oppiaineissa.
- Perehdytään oppiaineiden arviointiin.
- Pohditaan sekä kurssiarvioinnin että päättöarvioinnin toteutusta ja niiden kehittämistä yläkoulussa.
- Osallistajat esittelevät kehittämistehtävänsä ja arvioivat suunnitelmansa etenemisen nykyhetkestä syksyyn 2019.

- **III Miten arviointia kehitetään? – Kehitä, arvioi ja johda! (syksy 2019)**•
- Reflektoidaan koulutuksen tähänastisia vaikutuksia.
- Käydään läpi kolmannen moduulin tavoitteet ja sisällöt.
- Saadaan ajankohtaista tietoa arvioinnin nykytilasta.

- Esitellään koulutuksen aikana tehdyt kehittämistehtävät workshopeissa ja annetaan vertaisryhmäpalautetta.
- Hahmotetaan vuosikellon tapaan, mitä rehtorin, opettajien ja oppilaiden tulee tehdä arvioinnin suhteen syksyn 2019 aikana.
- Suunnitellaan, miten huoltajille annetaan arviointipalautetta.
- Tarkastellaan arviointia opetuksen järjestäjän/koulun opetussuunnitelmassa, strategiassa, lukuvuosisuunnitelmassa ja koulun arjessa.
- Pohditaan pedagogisen johtamisen merkitystä.
- Tarkastellaan ja arvioidaan, miten koulun arviointikulttuurin muutokset ovat toteutuneet koulutuksen aikana.
- Pohditaan arvioinnin tulevaisuutta.
- Hahmotetaan, miten arvioinnin kehittäminen jatkuu koulutuksen jälkeen alueellisesti eri verkostoissa.
- Osallistujat täyttävät sähköisen palautekyselyn.
- Jaetaan osallistujille todistukset koulutukseen osallistumisesta.

Kouluttajat: Luokanlehtorit Anne Ervast ja Antti Aholainen. etunimi.sukunimi(a)ulapland.fi

Tiedottaminen: Valtakunnallinen harjoittelukouluverkosto tiedottaa hankkeesta ja kokoaa tuottamansa koulutusmateriaalit eNorssin sivustolle www.enorssi.fi. Koulutuksen oma www-sivusto: www.ops2016.fi. Facebookista tietoa löytyy hakusanalla OPS2016.

Lisätietoja: Koordinaattori Ulla Ilomäki-Keisala Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu, ulla.ilomaki-keisala(a)helsinki.fi, +358 40 189 8959

Tervetuloa!

Opetustoimen ylitarkastaja Kari Torikka

Lapin aluehallintovirasto
kari.torikka(a)avi.fi, 0295 017 388

Jakelu Perusopetuksen järjestäjät, peruskoulut, kunnat

Tiedoksi Koordinaattori, kouluttajat

eNORSSI

LAPIN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 017 300
kirjaamo.lappi@avi.fi
www.avi.fi/lappi

Valtakatu 2
PL 8002
96101 Rovaniemi